

Política | Actualitzat el 16/03/2021 a les 06:30

L'amnistia comença a fer el camí al Congrés sense cap opció de prosperar

L'independentisme registra la proposta de llei a Madrid i demana l'anul·lació de qualsevol responsabilitat penal i administrativa derivada de "tots els actes d'intencionalitat política" relacionats amb el procés

Els set presos polítics de Lledoners sortint de la presó amb el tercer grau | ACN

La llei d'amnistia aterra aquest dimarts al Congrés dels Diputats. Ho fa amb poques possibilitats d'èxit, perquè el PSOE ja ha dit que hi votarà en contra, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/217306/psoe-tanca-porta-llei-amnistia-indult-general>) però permetrà a l'independentisme mostrar una imatge d'unitat per portar la reivindicació de la majoria parlamentària i social a Madrid. ERC, Junts, el PDECat i la CUP registraran la proposta de llei a la cambra espanyola acompanyats del vicepresident d'Òmnium, Marcel Mauri, i la portaveu d'Amnistia i Llibertat, Susana Pagès. L'independentisme vol que l'amnistia anul·li qualsevol responsabilitat penal i administrativa derivada de "tots els actes d'intencionalitat política" relacionats amb la "lluita democràtica per l'autodeterminació de Catalunya" des de 2013.

El Parlament va aprovar al desembre la proposta (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213290/independentistes-aproven-sense-comuns-proposta-amnistia>) amb l'abstenció dels comuns, que no descarten ara donar-hi suport (<https://www.naciodigital.cat/noticia/216987/jaume-asens-estem-disposats-arribar-acord-sobre-llei-amnistia>) tot i que prioritzen altres vies per facilitar l'alliberament dels presos, com ara els

indults o la reforma de la sedició, ara bloquejades. Els partits espanyolistes s'oposaran a qualsevol tramitació de la proposta presentada per l'independentisme, i per tant no tirarà endavant. Què diu la llei que es registrarà avui? És constitucional? A qui afectaria una eventual amnistia? En què es diferencia aquesta via de les altres que hi ha sobre la taula per avançar en la resolució del conflicte? Us ho expliquem:

- Què diu la proposta de llei? La proposta de llei orgànica que es presenta aquest dimarts al Congrés dels Diputats, de dotze pàgines, es presenta com l'eina per donar resposta política al conflicte entre Catalunya i Espanya, i com a "punt de partida" per garantir la fi de la repressió i l'exercici legítim del dret a l'autodeterminació, reconegut pel dret internacional i que no hauria de ser respost per la via de la justícia penal, com ha passat en el cas català. La proposta fa un repàs del procés independentista des del fracàs de l'Estatut, passant per la consulta del 9 de novembre de 2014, pels moments més intensos del procés amb l'1-O i la declaració d'independència de 2017, i fins arribar a la sentència del procés que va dictar el Tribunal Suprem l'any 2019. El text denuncia una causa general contra l'independentisme que ha deixat més de 3.000 represaliats des de 2013.

És per donar resposta a aquesta situació que es planteja la llei d'amnistia, que té precedents tant a Espanya com a Europa. La proposta de llei repassa els casos de l'amnistia de 1936, que va deixar sense efecte les penes de 30 anys de presó pel president Lluís Companys pels fets del 6 d'octubre de 1934, i també la llei d'amnistia de 1977, que va permetre l'alliberament dels presos polítics del franquisme però també que els crims de la dictadura quedessin impunes. A Europa també s'han aprovat lleis d'amnistia, per exemple a França o Portugal. En el cas espanyol, segons els ponents de la proposta, la llei d'amnistia seria constitucional i seria potestat del Congrés tramitar-la i aprovar-la. La majoria de la cambra espanyola però, té reticències o directament s'oposa a aquesta mesura.

[noticia]216987[/noticia]

- A qui afectaria? La llei d'amnistia té com a àmbit objectiu "tots els actes d'intencionalitat política, qualsevol que en fos el resultat, tipificats com a delictes o com a conductes punibles administrativament" que han tingut lloc des de l'1 de gener de 2013 fins a l'entrada en vigor de la llei. S'entén per "intencionalitat política" tots els fets vinculats al 9-N i a l'1-O, també les manifestacions o protestes per defensar aquestes votacions o criticar l'actuació dels governs o jutges. S'entén "el moment de realització de l'acte" e moment en què s'inicia l'activitat subjecta de procediment penal o administratiu.

Així, s'inclouen els delictes i infraccions vinculats a la causa de l'1-O jutjada pel Suprem, i tot es les causes obertes a l'alt tribunal, a l'Audiència Nacional, al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) o qualsevol altre tribunal relacionades amb la celebració del referèndum. També s'aplicaria a les causes obertes per les protestes de la sentència del Suprem la tardor de 2019 i a l'organització de la consulta del 9-N. L'amnistia també afectaria els polítics exiliats arran dels fets de la tardor de 2017.

Segons el text, també hauria d'afectar els funcionaris que es van veure apartats del seu lloc de treball i tots els possibles responsables penals, així com responsables civils directes i subsidiaris, i als eventuals partícips a títol lucratiu. No afectaria, però, als policies de l'1-O ni als funcionaris dels cossos i forces de seguretat de l'Estat que han participat de la repressió, perquè la llei d'amnistia no té perquè ser bidireccional -que afecti els afectats de totes les parts, com en el cas de la de 1977.

- Qui ho impulsa? Els partits que porten aquest dimarts la llei al Congrés són ERC, Junts, el PDECat i la CUP, però l'amnistia l'impulsen més actors de la societat vinculats a l'independentisme i al sobiranisme. En aquests últims mesos Òmnium ha tingut un paper destacat en pressionar per la via de l'amnistia com la solució política i col·lectiva al conflicte català, mentre que l'ANC se n'ha mantingut més al marge perquè desconfia que pugui tenir viabilitat tenint en compte les majories al Congrés. Entitats i col·lectius com Amnistia i Llibertat, l'Associació de

Municipis per la Independència, Drets, el col·lectiu Atenes o la Comissió de Defensa de l'ICAB també hi han donat suport.

Els comuns es miren amb distància l'opció de l'amnistia i són partidaris de la via de l'indult, que actualment està bloquejada pel Suprem, i de la reforma de la sedició, que no té un calendari definit. De tota manera, Jaume Asens, portaveu del grup parlamentari d'En Comú Podem al Congrés, es mostrava "disposat" a arribar a un acord sobre la llei d'amnistia amb l'independentisme. "S'ha d'abordar quan tinguem la proposta legislativa. La disposició a arribar a un acord hi és, falta veure la lletra petita i la proposta concreta", va dir en una entrevista a **NacióDigital**.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/216987/jaume-asens-estem-disposats-arribar-acord-sobre-lei-amnistia>) Al Parlament, els comuns es van abstenir a l'hora de reclamar l'amnistia.

- Quina diferència hi ha amb l'indult o la reforma de la sedició? Sobre la taula hi ha tres opcions per resoldre el conflicte polític entre Catalunya i Espanya: els indults, la reforma de la sedició o la llei d'amnistia. Són tres vies que permetrien l'alliberament dels presos i, podrien, també facilitar el retorn dels exiliats. Els indults són un perdó que concedeix el govern espanyol, però seria una via molt limitada al cas concret dels presos polítics i no afectaria als exiliats. Ara mateix, els indults estan bloquejats al Suprem que no té cap pressa per tramitar-los. Qui ha de prendre la decisió definitiva seria el govern espanyol i s'hauria d'analitzar cada cas concret.

Pel que fa a la reforma de la sedició tampoc està avançant al ritme que estava previst. Té per objectiu modificar aquest tipus delictiu i, depèn de com es faci, facilitaria l'alliberament dels presos i el retorn dels exiliats. Qui ho ha d'impulsar és el govern espanyol, però en aquests últims mesos s'ha fet evident la manca de voluntat política. Aquesta modificació afectaria els condemnats per sedició i seria, per tant, parcial, perquè la majoria de represaliats ho són per altres delictes. La llei d'amnistia seria l'opció més àmplia i que afectaria totes les persones perseguides per motius relacionats amb el procés independentista. S'hauria de tramitar pel Congrés i deixaria poc marge de maniobra als tribunals.

- Quin rol ha tingut en les negociacions per formar Govern? L'amnistia ha tingut un paper central en les negociacions per formar Govern, especialment per part de la CUP, que ho ha posat com a condició en les converses amb ERC i Junts. Els tres partits independentistes, de la mà també d'Òmnium, coincideixen que l'amnistia ha de tenir un paper cabdal en aquesta legislatura per aconseguir resoldre el conflicte entre Catalunya i l'Estat i avançar en l'exercici del dret a l'autodeterminació. En tot cas, la proposta de l'amnistia ha servit per escenificar una unitat estratègica en l'independentisme i evidenciarà de nou les discrepàncies entre PSOE i Podem al govern espanyol o si els de Pablo Iglesias tanquen files amb els socialistes i s'allunyen de la proposta d'ERC, Junts i la CUP.

- Té possibilitats de tirar endavant al Congrés? No. Si bé Podem podria arribar a votar-hi a favor, el PSOE ja ha deixat clar que s'hi oposarà i votarà -una vegada més- amb el PP, Vox i Ciutadans en contra d'aquesta opció per resoldre el conflicte. L'equilibri de forces al Congrés fa inviable l'opció de l'amnistia si els socialistes no hi estan a favor. Paral·lelament a la presentació de la proposta de llei aquest dimarts al Congrés, Òmnium treballa també en la recollida de signatures per impulsar l'amnistia. L'objectiu de l'entitat passa per fer evident el clam ciutadà a favor d'aquesta via però també, si el PSOE la bloqueja al Congrés, poder exercir el dret de petició. (https://www.senado.es/web/relacionesciudadanos/derechopeticion/index.html?lang=ca_ES)